

Seat No. : _____

NI-130

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-M-354 : Economics

(A : Money & Classical Theory – 01)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નાણાંનો અર્થ આપી, નાણાંના કાર્યો સમજાવો. 10
અથવા
1. કિશરનો નાણાં પરિભાણનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10
2. પ્રો. જે.બી. સેનો બજારનો નિયમ સમજાવો. 10
અથવા
2. પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંતની કેઈન્સે કરેલી ટીકાઓ જણાવો. 10
3. સરેરાશ અને સીમાંત વપરાશવૃત્તિનો ખ્યાલ ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો. 10
અથવા
3. વપરાશવૃત્તિને અસર કરતા પરિબળો જણાવો. 10
4. વ્યાપારચક્રનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો જણાવો. 10
અથવા
4. પ્રો. હિક્સનો વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10
5. નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે દસના જવાબ આપો : 10
 - (1) ભારતની રિઝર્વ બેંક દ્વારા પ્રસ્તુત નાણાં પુરવઠાના કેટલા માપદંડો છે ?
(A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર
 - (2) ભારતમાં કયા નાણાંને સંકુચિત નાણું કહેવાય છે ?
(A) M3 (B) M2 (C) M1
 - (3) નાણાં પરિભાણના કેમ્બ્રીજ સમીકરણમાં _____ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે.
(A) નાણાંની માંગ (B) નાણાંનો પુરવઠો (C) નાણાંનું મૂલ્ય

- (4) 'સે' ના નિયમ મુજબ પુરવઠો વધે તો માંગ કેવી થાય છે ?
 (A) સ્થિર (B) ઘટે (C) વધે
- (5) નીચેના નામોમાં કયું નામ આધુનિક અર્થશાસ્ત્રીનું છે ?
 (A) પ્રો. પીગુ (B) પ્રો. માર્શલ (C) પ્રો. કેઈન્સ
- (6) બેકારીના ઉપાય તરીકે વેતનકાપની નીતિ સૂચવનાર અર્થશાસ્ત્રી _____.
 (A) પ્રો. પીગુ (B) પ્રો. કેઈન્સ (C) રિકાર્ડો
- (7) રોજગારી ગુણકનો ખ્યાલ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો હતો ?
 (A) પ્રો. માર્શલ (B) પ્રો. રોબિન્સ (C) પ્રો. કહાન
- (8) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ = _____.
 (A) $\Delta C/\Delta Y$ (B) $\Delta Y/\Delta C$ (C) C/Y
- (9) કેઈન્સે _____ ગુણકનો ખ્યાલ આપ્યો હતો.
 (A) મૂડીરોકાણ (B) રોજગારી (C) વપરાશ
- (10) વ્યાપારચક્રના તબક્કા કેટલા છે ?
 (A) બે (B) ત્રણ (C) ચાર
- (11) કયા દેશોમાં વ્યાપારચક્રો વધુ પ્રમાણમાં સર્જાય છે ?
 (A) અલ્પવિકસિત (B) ખેતિપ્રધાન (C) ઉદ્યોગપ્રધાન
- (12) વ્યાપારચક્રો કયા પ્રકારના અર્થતંત્રની ઘટના છે ?
 (A) મૂડીવાદી (B) સમાજવાદી (C) સામ્યવાદી

Seat No. : _____

NI-130

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-M-354 : Economics

(A : Money & Classical Theory – 01)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Give the meaning of money and explain the functions of money. 10
OR
1. Explain Fisher's quantity theory of money. 10
2. Explain Prof. J.B. Say's law of market. 10
OR
2. State Keynes' limitations of classical theory. 10
3. Explain the concept of average and marginal propensity to consume with the help of an example. 10
OR
3. State the factors affecting propensity to consume. 10
4. Define the trade cycle and explain its characteristics. 10
OR
4. Explain Prof. Hicks' trade cycle theory. 10
5. Answer any **ten** of the following multiple choice questions. 10
 - (1) How many measures of money supply are introduced by the Reserve Bank of India ?
(A) Two (B) Three (C) Four
 - (2) Which money is called narrow money in India ?
(A) M3 (B) M2 (C) M1
 - (3) In the Cambridge equation of money quantity, _____ plays an important role.
(A) Demand for money (B) Supply of money (C) Value of money

- (4) According to the law of 'Say', if supply increases, what happens to demand ?
(A) Constant (B) Decreases (C) Increases
- (5) Which of the following is the name of a modern economist ?
(A) Prof. Pigou (B) Prof. Marshall (C) Prof. Keynes
- (6) The economist who suggested the policy of wage reduction as a solution to unemployment was _____.
(A) Prof. Pigou (B) Prof. Keynes (C) Ricardo
- (7) Which economist introduced the concept of employment multiplier ?
(A) Prof. Marshall (B) Prof. Robbins (C) Prof. Kahan
- (8) Average Propensity to Consume _____.
(A) $\Delta C/\Delta Y$ (B) $\Delta Y/\Delta C$ (C) C/Y
- (9) Keynes introduced the concept of _____ multiplier.
(A) Investment (B) Employment (C) Consumption
- (10) How many phases are there in the trade cycle ?
(A) Two (B) Three (C) Four
- (11) In which countries do trade cycles occur more frequently ?
(A) Underdeveloped (B) Agricultural (C) Industrial
- (12) Trade cycles are a phenomenon of which type of economy ?
(A) Capitalist (B) Socialist (C) Communist
-

NI-130

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-M-354 : Economics

(B : History of Economic Thought)
(NEP-2020)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. આર્થિક વિચારોનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો સમજાવો. 10
અથવા
1. પ્રકૃતિવાદ વિચારધારાનું વર્ણન કરો અને તેની વિશેષતાઓ ચર્ચો. 10
2. પ્રો. એડમ સ્મિથનો 'શ્રમ વિભાજન'નો ખ્યાલ સમજાવો. 10
અથવા
2. ફ્રેડ્રિક લિસ્ટના રાષ્ટ્રીયતા અને સુરક્ષા સંબંધિત વિચારોની સમજૂતી આપો. 10
3. કેન્સિયન અર્થશાસ્ત્ર અને તેની વિશેષતાઓને વિગતવાર સમજાવો. 10
અથવા
3. કેન્સિયન અને પરંપરાગત અર્થશાસ્ત્રીય વિચારધારાનું તુલનાત્મક વિશ્લેષણ કરો. 10
4. કાર્લ માર્ક્સના વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદનું વિગતવાર વર્ણન કરો. 10
અથવા
4. મહાત્મા ગાંધીજીની આર્થિક વિચારધારાનું વિગતવાર વર્ણન કરો. 10
5. નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ દસ) 10
(1) વાણિજ્યવાદનો સમયગાળો કયો હતો ?
(A) 16મી થી 18મી સદી (B) 18મી થી 19મી સદી (C) 14મી થી 15મી સદી
(2) વાણિજ્યવાદી વિચારકો અનુસાર રાષ્ટ્રની સમૃદ્ધિનું માપ શું હતું ?
(A) સોનાં-ચાંદીનો ભંડાર
(B) કૃષિ ઉત્પાદન
(C) ઉદ્યોગ ઉત્પાદન

- (3) આધુનિક આર્થિક વિચારધારાના પ્રણેતા કોણ ગણાય છે ?
 (A) પ્રો. એડમ સ્મિથ (B) પ્રો. માર્ક્સ (C) પ્રો. રિકાર્ડો
- (4) એડમ સ્મિથ કઈ વિચારધારાના પ્રતિનિધિ છે ?
 (A) માર્ક્સવાદ (B) ક્લાસિકલ (C) કેઈન્સિયન
- (5) ડેવિડ રિકાર્ડોનો મુખ્ય વિચાર કયો છે ?
 (A) શ્રમ વિભાવના
 (B) તુલનાત્મક લાભ સિદ્ધાન્ત
 (C) રાષ્ટ્રીયતા
- (6) ફ્રેડ્રિક લિસ્ટ કયા મુદ્દા સાથે જોડાયેલા છે ?
 (A) આંતરરાષ્ટ્રીય મુક્ત વેપાર
 (B) રાષ્ટ્રીયતા અને સુરક્ષા
 (C) વૈશ્વિક સમાનતા
- (7) “અસરકારક માંગ” નો વિચાર કોણે આપ્યો ?
 (A) એડમ સ્મિથ (B) કેન્સ (C) રિકાર્ડો
- (8) પિગુ કયા પ્રકારના અર્થશાસ્ત્રી હતા ?
 (A) પરંપરાગત (B) નવ-પ્રશિષ્ટ (C) આધુનિક
- (9) કેન્સિયન અને પરંપરાગત વિચારધારામાં મુખ્ય તફાવત કયા વિષયમાં છે ?
 (A) સરકારની ભૂમિકા
 (B) ઉત્પાદન પ્રક્રિયા
 (C) વ્યાજ દર
- (10) રાન્ડે મુખ્યત્વે કયા વિષય સાથે સંકળાયેલા હતા ?
 (A) સામાજિક સુધારણા
 (B) આર્થિક વિકાસ
 (C) ધાર્મિક સુધારણા
- (11) અધિક મૂલ્યનો સિદ્ધાન્ત કોણે આપ્યો ?
 (A) ગાંધીજી (B) કાર્લ માર્ક્સ (C) રાન્ડે
- (12) ‘વેલ્થ ઓફ નેશન્સ’ પુસ્તક ક્યારે પ્રકાશિત કર્યું ?
 (A) 1778 (B) 1776 (C) 1777

Seat No. : _____

NI-130

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-M-354 : Economics

(B : History of Economic Thought)
(NEP-2020)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Give the meaning of economic concepts and explain its features. 10
- OR**
1. Describe the ideology of naturalism and discuss its features. 10
2. Explain Prof. Adam Smith's concept of 'Division of Labour'. 10
- OR**
2. Explain Friedrich List's ideas on nationality and security. 10
3. Explain Keynesian Economics and its features in detail. 10
- OR**
3. Make a comparative analysis of Keynesian and traditional economic thought. 10
4. Describe Karl Marx's scientific socialism in detail. 10
- OR**
4. Discuss the economic ideology of Mahatma Gandhi in detail. 10
5. Select correct option from the following questions : (Any **ten**) 10
 - (1) What was the period of mercantilism ?
(A) 16th to 18th century (B) 18th to 19th century (C) 14th to 15th century
 - (2) According to mercantilist thinkers, what was the measure of a nation's prosperity ?
(A) Gold and silver reserves
(B) Agricultural production
(C) Industrial production

- (3) Who is considered the founder of modern economic thought ?
(A) Prof. Adam Smith (B) Prof. Marx (C) Prof. Ricardo
- (4) Adam Smith is a representative of which ideology ?
(A) Marxism (B) Classical (C) Keynesian
- (5) What is the main idea of David Ricardo ?
(A) Concept of labour
(B) Theory of comparative advantage
(C) Nationality
- (6) Fredrik List is associated with which issue ?
(A) International free trade
(B) Nationality and security
(C) Global equality
- (7) Who gave the idea of “effective demand” ?
(A) Adam Smith (B) Keynes (C) Ricardo
- (8) What type of economist was Pigou ?
(A) Traditional (B) Neo-classical (C) Modern
- (9) What is the main difference between Keynesian and traditional thought ?
(A) Role of government
(B) Production process
(C) Interest rate
- (10) Which subject was Ranade mainly associated with ?
(A) Social reform
(B) Economic development
(C) Religious reform
- (11) Who gave the theory of surplus value ?
(A) Gandhiji (B) Karl Marx (C) Ranade
- (12) When was the book ‘Wealth of Nations’ published ?
(A) 1778 (B) 1776 (C) 1777
-